

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 301/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť B. A., t. č. vo väzbe, N. P., t. č. vo väzbe, a J. B., t. č. vo väzbe, zastúpených advokátom JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. I Tošs 37/2007 a jeho uznesením z 24. júla 2007 v uvedenej veci a takto

rozhodol:

Sťažnosť B. A., N. P. a J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2007 doručená sťažnosť B. A., (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), N. P., (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), a J. B., (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“, spolu len „sťažovatelia“), v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namietali porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tošs 37/2007 a jeho uznesením sp. zn. 1 Tošs 37/2007 z 24. júla 2007.

Sťažovatelia uviedli, že uzneseniami vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor Východ, oddelenie vyšetrovania K. (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 13. apríla. 2006, 29. mája 2006 a z 18. septembra 2006 v spojitosti s rozhodnutím vyšetrovateľa z 24. júla 2007 o zmene právnej kvalifikácie skutku podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku bolo proti nim začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a iné, na skutkovom základe uvedenom v predmetných uzneseniach.

Na základe zatýkacieho rozkazu došlo 24. augusta 2006 medzi 04.20 h a 04.28 h k zadržaniu sťažovateľov. Po predvedení pred sudcu pre prípravné konanie Špeciálneho súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „sudca pre prípravné konanie“), bol sťažovateľ v 1. rade uznesením sp. zn. BB-Pšv 15/06 z 24. augusta 2006 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku. Sťažovateľ v 2. rade bol vzatý do väzby uznesením sp. zn. BB-Pšv 18/06 z 27. augusta 2006 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, a tým istým rozhodnutím bol do väzby vzatý aj sťažovateľ v 3. rade z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Sťažovateľom začala lehota väzby plynúť 24. augusta 2006. Sťažovateľovi v 2. rade presne o 04.20 h, sťažovateľovi v 3. rade o 04.22 h a sťažovateľovi v 1. rade o 04.28 h.

Lehota trvania väzby sťažovateľov bola v prípravnom konaní predĺžená uznesením sudcu pre prípravné konanie sp. zn. BB-Pšv 18/2006 z 13. februára 2007 do 24. júla 2007. Sťažnosti sťažovateľov proti tomuto uzneseniu zamietol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tošs 2/2007 z 21. februára 2007.

Na návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky rozhodol sudca pre prípravné konanie uznesením sp. zn. BB-Pšv 18/2006 z 13. júla 2007 podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku o ďalšom predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľov do 24. októbra 2007 a súčasne podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

Toto rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie napadli sťažovatelia prostredníctvom obhajcu sťažnosťou, ktorú najvyšší súd zamietol uznesením sp. zn. I Tošs 37/2007 z 24. júla 2007.

Sťažovatelia v tejto súvislosti namietajú: „Podľa § 76 ods. 10 prvej vety Trestného poriadku lehoty uvedené v odsekoch 6 a 7 (celková doba trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom) sa rátajú od doby, keď bol obvinený zatknutý alebo zadržaný, ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie obvineného, od momentu, keď bola na základe rozhodnutia o väzbe obmedzená osobná sloboda obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v napadnutom uznesení skonštatoval, že sudca pre prípravné konanie konal v rámci lehôt stanovených Trestným poriadkom a riadne a v zákonnej lehote predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky súdny spis na rozhodnutie o našich sťažnostiach, t. j. najneskôr päť dní pred uplynutím lehoty trvania našej väzby ako je to uvedené v ust. § 76 ods. 3 Trestného poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného ustanovenia zákona bol teda Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd povinný rozhodnúť o našich sťažnostiach najneskôr do 04:28 hod. dňa 24. 7. 2007, t. j. do uplynutia lehoty trvania našej väzby.

Nakoľko sa nejedná o neodkladný alebo neopakovateľný úkon, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky o našich sťažnostiach až v pracovnom čase v priebehu dňa 24. 7. 2007, t. j. každopádne po 04:28 hod.

Schopnosť a možnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnúť o sťažnostiach proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku riadne a včas ako to vyžaduje zákon, potvrdzuje aj jeho uznesenie zo dňa 21. 2. 2007, ktorým rozhodol o našich sťažnostiach podaných voči uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, ktorý rozhodol o predĺžení lehoty trvania našej

väzby do 24. 7. 2007 dňa 13. 2. 2007.

V prípade, že by nastali pochybnosti o skutočnom čase rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, máme za to, že bude potrebné aplikovať pravidlo in dubio pro reo.

Vo všeobecnej rovine považujeme za potrebné zdôrazniť, že najzávažnejším procesným zásahom do práv obvinenej osoby, prípadne podozrivého, je zásah do jeho osobnej slobody, t. j. jeho zadržanie, zatknutie a väzba. Pozbaviť niekoho osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru, teda zadržať alebo inak pozbaviť slobody osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu [čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru], možno len „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“. Navyše zatknutie, či iné pozbavenie slobody musí byť „zákonné“. Dohovor tu odkazuje na vnútroštátne právo a podčiarkuje tak, že v právnom štáte každý zásah do osobnej slobody občana musí mať zákonný podklad. Ak dohovor odkazuje na vnútroštátne právo, ako je to v čl. 5, rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov c. Bulharsko z 20. marca 1997, § 43), I. ÚS 382/06-75.

Článok 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v sebe inkorporuje aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne a urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná. Právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru je teda chránené aj čl. 17 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis III. ÚS 7/00).

V zmysle vyššie uvedeného je nedodržanie príslušných ustanovení zákona týkajúcich sa väzby, eventuálne zadržania potrebné považovať za porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru. To isté platí samozrejme aj vo vzťahu k ustanoveniu čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy.

Vychádzajúc tak z doposiaľ uvedeného máme za to, že postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo k porušeniu nášho základného práva na zákonné pozbavenie osobnej slobody tým, že Najvyšší súd nerozhodol o našich sťažnostiach proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku v zákonnej lehote podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť. V dôsledku uvedeného sme toho názoru, že došlo k porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy.

Máme za to, že bolo povinnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dodržať splnenie základných procesnoprávných a vecných podmienok pri rozhodovaní o našich sťažnostiach proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie.

Nesplnenie takejto povinnosti v takýchto súvislostiach preto považujeme z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné.

Nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky v čase rozhodovania o našej sťažnosti proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 13. 7. 2007 v zmysle vyššie uvedeného podľa nášho názoru pochybil, keďže rozhodol po zákonom stanovenej lehote, zdieľame názor, že postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo z tohto dôvodu aj k porušeniu nášho práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy, (čl. 5 ods. 4 v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody).

Aj keď priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je už možné napraviť, to znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu (I. ÚS 15/02, I. ÚS 87/04), domnievame sa, že v prípade, pokiaľ by došlo k zrušeniu uznesenia Najvyššieho súdu, táto skutočnosť nepostačuje na nápravu stavu, ktorý vznikol porušením našich označených práv. A to preto, lebo na základe takéhoto rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vykonávame väzbu a túto skutočnosť nemožno zvrátiť vysloveným porušením základných práv a zrušením uznesenia týkajúceho sa jeho vzatia do väzby.

Vzhľadom na to a berúc tiež do úvahy zásadu spravodlivosti, žiadame priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pre každého z nás vo výške po 150 000,- Sk ako odôvodnené.

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa 25 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, našu sťažnosť prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 citovaného zákona, aby v konaní vo veci samej vyhovel našej sťažnosti a aby rozhodol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil naše právo garantované v čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobodách, a základné právo podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Žiadame tiež, aby Ústavný súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Tošs 37/2007 zo dňa 24. 7. 2007 a prikázal Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby nás - B. A., N. P. a J. B. prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.

Zároveň žiadame, aby nám Ústavný súd Slovenskej republiky priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 150 000,-Sk (slovom stopäťdesiat tisíc slovenských korún), pre každého z nás, ktoré hodnotíme ako v tomto prípade odôvodnené.

Žiadame súčasne, aby nám Ústavný súd Slovenskej republiky uhradil trovy právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov, ako aj ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany nášho práva na Ústavnom súde Slovenskej republiky...“

II.

2.1 Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.2 Sťažovatelia tvrdia, že porušenia ich základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru sa najvyšší súd dopustil tým, že o ich procesne relevantnom návrhu na súdne preskúmanie zákonnosti ďalšieho trvania ich väzby nerozhodol v zákonom stanovenej lehote (v lehote, na ktorú bolo trvanie väzby predĺžené posledným právoplatným súdnym rozhodnutím), čím porušil § 76 ods. 3 Trestného poriadku. Pozbavenie osobnej slobody sťažovateľov väzbou tak stratilo oporu vo vnútroštátnom práve, a treba ho považovať za nezákonné.

Podľa čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbať slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbať slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: (...) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol

o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

2.3 Sťažovatelia prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu správne poukázali na ústavnoprávnu úpravu podstatnú pre posúdenie opodstatnenosti ich sťažnosti.

V zmysle judikatúry ústavného súdu pod zákonom ustanoveným spôsobom pozbavenia osobnej slobody (čl. 17 ods. 2 ústavy) je treba rozumieť taký postup a rozhodnutia súdov, ktoré rešpektujú ustanovenia Trestného poriadku. Z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Ústava sama teda neustanovuje ani dôvody väzby, ani čas, na ktorý možno vziať do väzby, ale odkazuje v tomto smere na zákonnú úpravu. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Jej nerešpektovanie je zároveň nerešpektovaním ústavy, a tým i porušením ňou zaručeného práva na osobnú slobodu (obdobne napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 48/00, II. ÚS 315/06).

Požiadavka zákonnosti väzby podľa vnútroštátneho zákona („lawfulness“), na ktorú odkazuje čl. 5 ods. 1 dohovoru (pozri pojmy „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ a „zákonné“), je podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) primárna. Ak dohovor odkazuje na vnútroštátne právo, ako je to v čl. 5, rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov c. Bulharsko z 20. marca 1997, § 43, I. ÚS 382/06).

Účelom čl. 5 ods. 4 dohovoru je zabezpečiť osobám zatknutým alebo inak pozbaveným osobnej slobody právo iniciovať konanie, predmetom ktorého je preskúmanie zákonnosti opatrenia, ktorým boli slobody pozbavené. O zákonnosti takéhoto opatrenia musí rozhodovať súdny orgán, t. j. orgán spĺňajúci podmienku nezávislosti a nestrannosti. Samotné konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí mať charakter súdneho konania, ktoré okrem inštitucionálnych záruk nezávislosti a nestrannosti orgánu rozhodujúceho vo veci musí poskytovať garancie procesnej povahy primerané povahe pozbavenia osobnej slobody

dotknutej osoby v konkrétnom prípade (napr. rozsudok ESLP z 28. októbra 1998 vo veci Assenov a iní c. Bulharsko, rozsudok ESLP z 19. októbra 2000 vo veci Wloch c. Poľsko, III. ÚS 198/05). Požiadavka zákonnosti procesného postupu orgánu rozhodujúceho vo veci tvorí samozrejmu súčasť uvedených procesných garancií.

Z hľadiska námietky sťažovateľov v sťažnosti podanej ústavnému súdu bolo preto podstatné posúdenie, či postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. I Tošs 37/2007 zodpovedá ústavne konformnému výkladu a aplikácii na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákonného predpisu (Trestného poriadku).

O ústavne nekonformný výklad a aplikáciu všeobecne záväzného právneho predpisu ide vtedy, ak by sa orgán verejnej moci (vrátane všeobecného súdu) pri výklade a aplikácii jednotlivých ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu natoľko odchýlil od ich znenia a zmyslu, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (obdobne napr. I. ÚS 382/06).

2.4 Sťažovatelia namietali, že najvyšší súd svojím postupom v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti ďalšieho predĺženia ich väzby porušil § 76 ods. 3 Trestného poriadku s poukazom na znenie § 76 ods. 10 Trestného poriadku.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 prvej vety Trestného poriadku ak by lehota trvania väzby v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov, je prokurátor povinný podať sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie lehoty väzby, ak obvineného z väzby neprepustí sám.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku sudca pre prípravné konanie rozhodne o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť dní pred uplynutím lehoty väzby; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť.

Predĺžená lehota väzby môže trvať až šesť mesiacov, nesmie však presiahnuť lehotu uvedenú v odseku 7.

Podľa § 76 ods. 4 Trestného poriadku ak bolo rozhodnuté, že lehota väzby obvineného sa predĺžuje, je v prípravnom konaní prokurátor po každom takomto rozhodnutí povinný opäť podať návrh podľa odseku 2 alebo prepustiť obvineného na slobodu.

Podľa § 76 ods. 10 Trestného poriadku lehoty uvedené v odseku 6 a 7 sa rátajú od času, keď bol obvinený zatknutý alebo zadržaný; ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie obvineného, od momentu, keď bola na základe rozhodnutia o väzbe obmedzená osobná sloboda obvineného. Pri odmietnutí obžaloby, vrátení veci prokurátorovi na došetrenie, alebo ak prokurátor vzal obžalobu späť, plynie nová šesťmesačná lehota väzby v rámci lehôt uvedených v odseku 7 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

Podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku celková doba trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,*
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,*
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.*

Podľa § 76 ods. 7 Trestného poriadku z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá jedna polovica na prípravné konanie a jedna polovica na konanie pred súdom.

Podľa § 564 ods. 7 druhej a tretej vety Trestného poriadku lehoty rozhodné pre dĺžku väzby podľa § 76 ods. 6 a 7 sa určia podľa trestnej sadzby ustanovenej na stíhaný skutok Trestným zákonom účinným v čase rozhodovania. Rovnako sa určia lehoty rozhodné pre dĺžku väzby, ak je páchatel' obvinený po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona za trestný čin spáchaný pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 63 ods. 1 Trestného poriadku lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

Podľa § 63 ods. 4 Trestného poriadku lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

Ustanovenie § 76 ods. 10 Trestného poriadku obsahuje osobitnú právnu úpravu začiatku plynutia lehôt zakotvených v § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku. Vzhľadom na osobitnú povahu týchto zákonných lehôt, stanovujúcich maximálne prípustnú celkovú dobu trvania väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom, nie je pre začatie ich plynutia podstatný začiatok procesného úkonu príslušného orgánu činného v trestnom konaní, ale okamih skutočného obmedzenia osobnej slobody obvineného. Ustanovenie § 76 ods. 10 Trestného poriadku sa zároveň nevzťahuje výslovne na lehoty upravené v § 76 ods. 2 a 3 Trestného poriadku.

Vzhľadom na povahu skutkov, pre ktoré sú sťažovatelia v predmetnej veci trestne stíhaní nesmie celková doba trvania ich väzby v prípravnom konaní presiahnuť dvadsaťštyri mesiacov (§ 564 ods. 7 druhá a tretia veta v spojení s § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku).

Uvedená zákonná lehota väzby začala plynúť 24. augusta 2006, sťažovateľovi v 2. rade o 04.20 h, sťažovateľovi v 3. rade o 04.22 h a sťažovateľovi v 1. rade o 04.28 h.

Lehota trvania väzby sťažovateľov bola v prípravnom konaní predĺžená podľa § 76 ods. 2 a 3 Trestného poriadku uznesením sudcu pre prípravné konanie sp. zn. BB-Pšv 18/2006 z 13. februára 2007 do 24. júla 2007. Celková doba trvania väzby sťažovateľov v prípravnom konaní nepresiahla k 24. júlu 2007 jedenásť mesiacov.

Označený deň (24. júl 2007) nebol teda dňom, ktorým by mala uplynúť zákonná lehota väzby sťažovateľov stanovená v § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku. Išlo o posledný

deň sudcovskej lehoty (lehoty stanovenej súdom), na ktorú bola väzba sťažovateľov predĺžená podľa § 76 ods. 2 a 3 Trestného poriadku. Konkrétnu lehotu predĺženia väzby (a tým aj okamih jej skončenia) môže sudca pre prípravné konanie stanoviť podľa konkrétnych okolností prípadu, súc samozrejme viazaný ústavnými a zákonnými limitmi tohto spôsobu obmedzenia osobnej slobody vrátane požiadavky, aby väzba obvineného trvala len nevyhnutný čas (§ 67 ods. 1 Trestného poriadku) a nepresiahla šesť mesiacov, alebo maximálnu zákonnú lehotu väzby v prípravnom konaní (§ 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku).

Osobitná úprava okamihu, od ktorého sa začína počítanie lehoty trvania väzby, obsiahnutá v ustanovení § 76 ods. 10 Trestného poriadku sa vzťahuje výslovne na zákonné lehoty podľa § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku limitujúce maximálne prípustnú celkovú dobu trvania väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom.

V posudzovanom prípade nebol posledný deň trvania predĺženej lehoty väzby sťažovateľov (§ 76 ods. 2 a 3 Trestného poriadku) zároveň dňom, v ktorom by malo dôjsť k uplynutiu zákonnej lehoty trvania ich väzby podľa § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku.

Vzhľadom na túto skutočnosť nemožno považovať za ústavne nekonformný zásah do osobnej slobody sťažovateľov postup najvyššieho súdu vychádzajúci z interpretácie ustanovenia § 76 ods. 3 Trestného poriadku („...nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť ...“) v tom zmysle, že za skončenie príslušnej lehoty trvania väzby možno považovať uplynutie dvadsiatej štvrtej hodiny posledného dňa, do ktorého bola lehota trvania väzby predĺžená (v súlade so všeobecným pravidlom vyplývajúcim z § 63 ods. 4 Trestného poriadku).

Pretože ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde k záveru, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tošs 37/2007 a v súvislosti s jeho uznesením sp. zn. 1 Tošs 37/2007 z 24. júla 2007 nie sú spôsobilé porušiť označené práva sťažovateľov podľa ústavy

a dohovoru, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2007